

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державно-го історико-культурного заповідника Острога

Міжнародний день шахів (англ. International Chess Day) – міжнародне свято, присвячене улюбленому виду інтелектуального спорту мільйонів і десятків мільйонів шанувальників. Його відзначають щорічно з 1966 року 20 липня. Ініціатива започаткування свята належить Всесвітній шаховій федерації (ФІДЕ). Тепер під її егідою в цей день на всіх п'яти континентах проводять різноманітні тематичні заходи та змагання.

День шахів в Україні був започаткований 1 листопада 2011 року. Тоді Постановою Верховної Ради України, «враховуючи вагомий досягнення українських шахістів у змаганнях на міжнародному рівні, з метою привернення уваги суспільства, органів державної влади і громадських об'єднань до шахового спорту як високоінтелектуального, доступного і наймасовішого виду спорту, забезпечення державної підтримки і розвитку шахів, примноження потенціалу та популяризації шахів серед молоді, зміцнення міжнародного авторитету України завдяки досягненням шахістів», 20 липня було проголошено Днем шахів в Україні. Цього року шахово

свято відзначатиметься в нашій країні вдесяте.

В експозиції краєзнавчого музею (замок князів Острозьких) відвідувачі можуть побачити унікальну пам'ятку – дерев'яну шахову фігурку, яку дослідники датують не пізніше, ніж серединою XVII століття. Це знахідка археологів нашого заповідника під час рятівних розкопок 1980-х років у котловані будівництва міського будинку культури (тоді будівництво не було завершено, на його місці вже в наші дні зведено новий корпус Національного університету «Острозька академія»). Супутні матеріали з того ж культурного шару, знайдені археологами, підтверджують правильність датування шахової фігурки. Отже, мудру гру знали й любили в Острозі щонайменше 4 – 5 століть тому в часи князів Острозьких і їхньої вищої школи.

А в наші дні шаховий Острог відомий насамперед меморіальним турніром пам'яті фронтовика й педагога-математика **Йосипа Аршинова** – великого прихильника цієї гри. Змагання давно переросли місцеві рамки і нині мають статус міжобласного шахового турніру. Крім того, спортсмени-шахісти в Острозі кожного грудня на цьому турнірі змагаються в залі Кубка Рівненської області. У 2020 р. (незважаючи на пандемію) турнір відбувся у звичні дні у 18-й раз – своєрідний

рекорд як не всеукраїнського, то регіонального масштабу. Турнір 2020 р. вперше відбувся без його незмінного організатора й мецената **Григорія Аршинова** й засвідчив, що розпочата ним у пам'ять про батька справа продовжується. Про це ж свідчить «Шахова зона просто неба» – ще один подарунок Григорія Аршинова аматорам давньої гри.

Нагадаємо, що й газета «Замкова гора» до Дня міста Острога, що на початку червня збігається в часі з відзначенням Дня журналіста України й черговою річницею цього газетного видання, організовує щорічні шахові турніри.